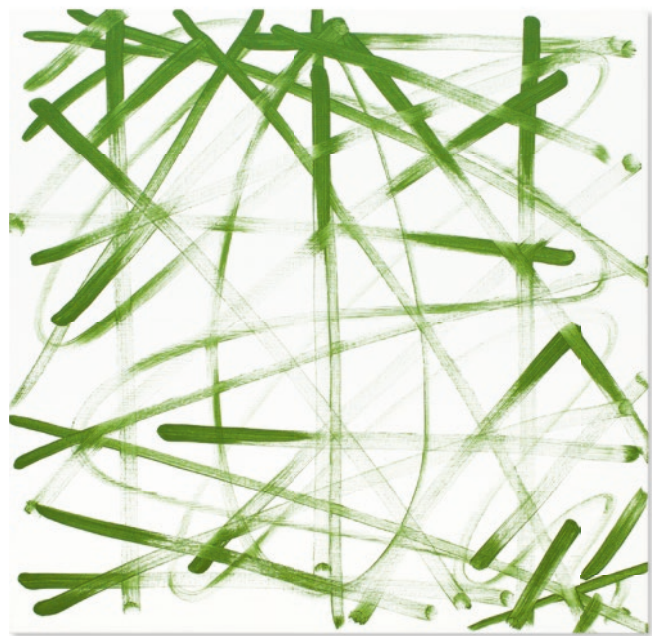
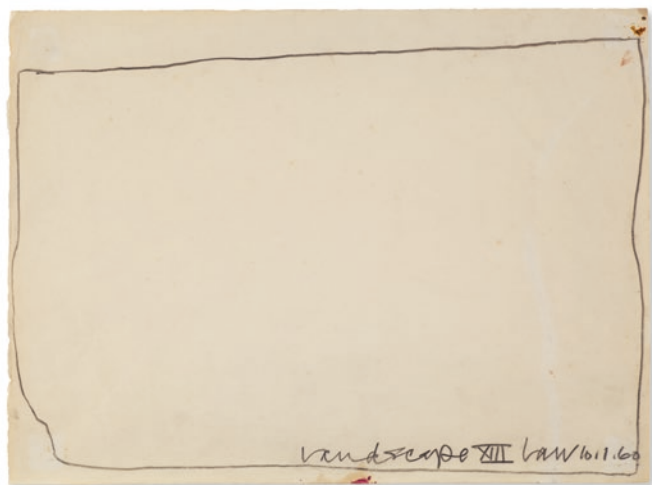

PARTS PROJECT

Bob Law | Jos van Merendonk

01

TO THE END OF THE WORLD OR TO THE EDGE OF THE PAPER

Bob Law
Landscape XIII 10.1.60, 1960
Pencil on paper
28 x 38.2 cm

Jos van Merendonk
2015-1-15, 2015
Acrylic on linen
100 x 100 cm

Inleiding

Met *To the End of the World or To the Edge of the Paper* trapt Parts Project af. De tentoonstelling brengt het werk van Bob Law (1934 – 2004) en Jos van Merendonk (1956) samen. Twee mannen. Twee generaties. Twee tekenaars. Twee schilders. Twee tekenaars die schilderen. Twee kunstenaars die ruimte creëren en begrenzen.

Het samenbrengen van deze twee kunstenaars – niet enkel in een collectie, maar ook op deze tentoonstelling – berust op de intuïtie van een verzamelaar. Het sobere, zwart met witte werk van Law en de monochrome groene werken van Van Merendonk vormen een gewaagd visueel duo. Een samenspel tussen twee kunstenaars die beiden met hun werk de concentratie van de kijker opeisen. Ze nodigen je uit voor een verblijf in een tussenruimte. Een plek waarnaar je tussen de lijnen van het schilderij of de tekening meegenomen kan worden. Waar naartoe? Naar de verste uiteinden van de wereld, of naar de simpele grenzen van het papier.

De titel van de tentoonstelling is afkomstig uit het artikel 'Bob Law 1999/2009' van David Batchelor, opgenomen in Bob Law, A Retrospective, Londen: Ridinghouse, 2012.

Introduction

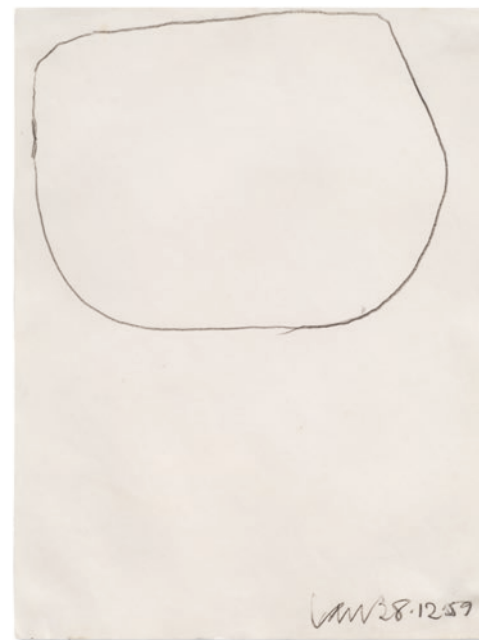
Parts Project opens to the public with *To the End of the World or to the Edge of the Paper*. The exhibition brings together the work of Bob Law (1934 – 2004) and Jos van Merendonk (1956): two men, two generations, two draughtsmen who paint, two artists who create and define space.

Bringing together these two artists – in a personal collection and in this exhibition – is a collector's act of intuition. Law's simple black-and-white works and Van Merendonk's monochromatic green canvases constitute a daring visual combination. Both artists' work demands concentration on the part of the viewer. They invite us to spend time in a liminal space, to which we are transported between the lines of the painting or drawing. They take us to the end of the world or to the edge of the paper.

The exhibition derives its title from David Batchelor's essay "Bob Law 1999/2009", in Bob Law: A Retrospective (London: Ridinghouse, 2012).

BOB LAW

Het werk van de in Nederland nauwelijks bekende Bob Law (1934 - 2004) heeft zowel een minimalistisch als conceptueel karakter. Zijn werk is helder en sprekend, zowel robuust als poëtisch; schematische, bijna primitieve, landschappen met krachtige potloodlijnen, tekeningen met slechts een enkele lijn die de randen van het blad lijkt af te tasten, schilderijen met een fijnzinnig opgebouwde verflaag en een subtiele lijn die de vorm van het doek volgt. Veel van zijn werk is terug te leiden tot de serie tekeningen *Fields*, waarin hij eind jaren vijftig zijn relatie met het omliggende landschap onderzocht.

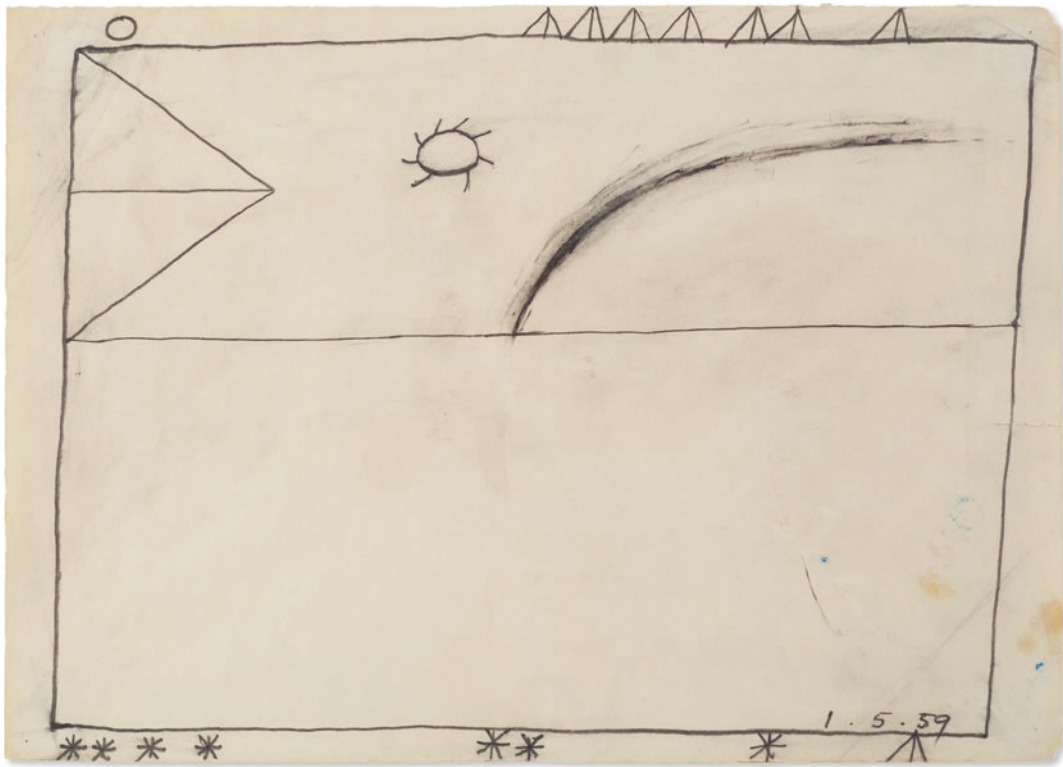

Drawing 28.12.59, 1959
Pencil on paper
37.9 x 28.1 cm

Black Watercolour, 1987
Watercolour on paper
56 x 76 cm

The work of Bob Law (1934 - 2004), an artist not widely known in the Netherlands, has a minimalist, conceptual character. It is clear and expressive, at once robust and poetic, encompassing schematic, almost primitive landscapes executed in powerful pencil lines; drawings made up of a single line that seems to explore the edges of the paper; paintings consisting of a carefully built-up layer of paint and a subtle line that follows the shape of the canvas. Much of Law's work can be traced back to his late-1950s *Field* series of drawings in which he explored his relationship to the surrounding landscape.

Drawing 1559, 1959
Pencil on paper
25.2 x 35.4 cm

Fields

De vroege *Fields* zijn schematische tekeningen die Law maakte in 1959 nadat hij jaren figuratief had gewerkt, maar daarin geen enkele bevrediging vond. In *Fields* wilde hij zijn positie in het landschap nagaan; hoe verhield hij zich tot de zon, tot de maan, tot wind, tot bomen? Liggend op zijn rug op de grond van het Zuid-Engelse Cornwall, bedacht en tekende hij dát. Hij ordende zijn zoektocht in vlugge tekeningen die tegelijkertijd krachtig en kinderlijk eenvoudig lijken.

Field Drawings

The early *Field* works are schematic drawings Law made in 1959, after spending years making figurative works and finding it completely unsatisfying. In the *Field* works, he sought to determine his own position within the landscape, his relationship to the sun, the moon, the wind and the trees. Lying on his back on the ground in the south-western English county of Cornwall, he thought and

Open en Closed Drawings

Voortbordurend op deze *Fields* ontstonden Laws sterk vereenvoudigde *Open Drawings*. Op een leeg vel papier staat slechts een weifelende, maar toch krachtige lijn langs de randen van het papier. Soms volgt de lijn de rand nauwkeuring, maar soms ook niet: dan lijkt de lijn bijna de rand te raken, dan weer neemt hij afstand, ontwijkt hij de hoeken van het papier, of kruipt er juist in. De vraag dringt zich op of de lijn de randen aftast of dat hij juist een begrenzing is van iets wat zich in het midden bevindt. In de serie transformeert hij met slechts een enkele potloodlijn het 'niets' tot 'iets'. En dat 'iets' is bij Law dus 'niets', het is een leegte. Naast deze werken maakte hij de volle *Closed Drawings*, tekeningen waarin het middenveld juist is gevuld met donkere zwarte lijnen. Later maakt hij ook schilderijen die nauw verwant zijn aan deze open en gesloten tekeningen.

Intense schilderijen

Law probeert met de door hem op doek gezette leegte en volheid expressie te geven aan zijn eigen diepgaande ideeën die niet in woorden te vatten zijn en die raken aan de essentie het menselijke bestaan. Hij is ervan overtuigd dat

drew. He recorded his quest in quick drawings that are simultaneously childish and powerful.

Open and Closed Drawings

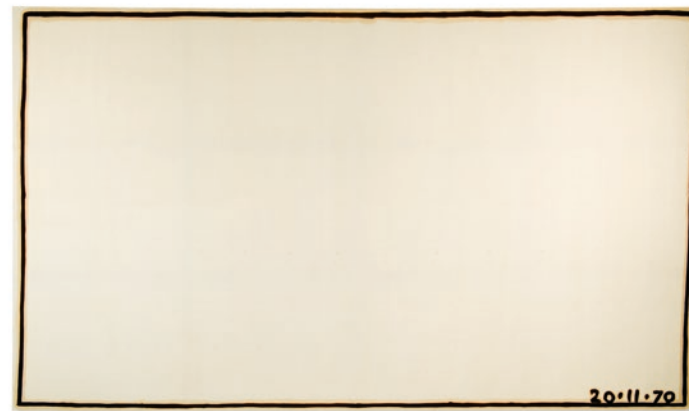
Law's highly simplified *Open Drawings* came about as elaborations on the *Field* works. On an otherwise blank sheet of paper, a wavering yet bold line makes its way around the edges of the rectangle. Sometimes the line closely follows the edge, sometimes not: it approaches the limit, then withdraws; avoids a corner or creeps into it. A question presents itself: is the line feeling out the edges or delimiting the centre? In this series, a single pencil line transforms nothing into something. And that something, here, is nothing: a void. Alongside these works, Law made the *Closed Drawings*, in which the central field is filled with black lines. He later produced paintings that were closely related to the *Open* and *Closed Drawings*.

Intense paintings

Through his representations of emptiness and fullness, Law seeks to express profound ideas of his own that cannot be captured in words and that touch the essence of human existence. It is his conviction that the viewer can be swept up in the voids

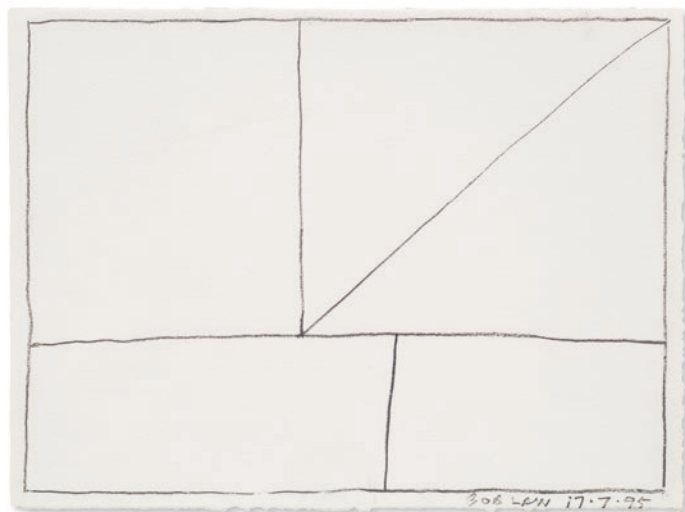
Drawing (Black) 11.6.60, 1960
Pencil on handmade paper
79.5 x 59 cm

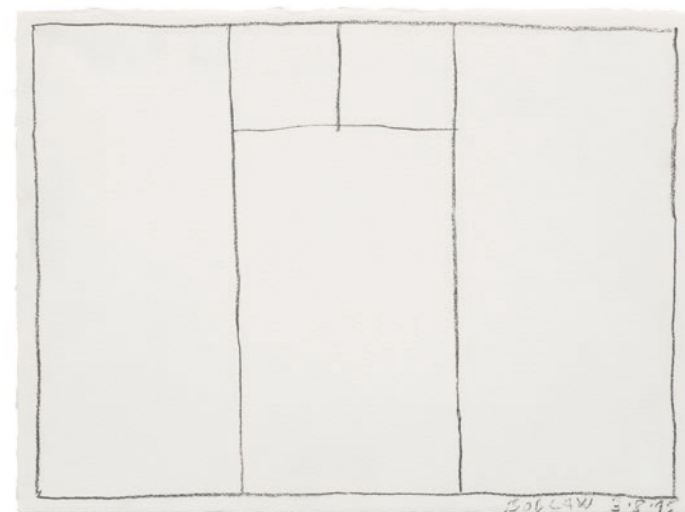
Mister Paranoia IV 20.11.70 (No. 95), 1970
Oil on canvas
240 x 418 cm

de beschouwer in de leegte van zijn schilderijen meegesleept kan worden; dat de onbeschrijf-bare, ontastbare ideeën die aan de basis van zijn schilderijen liggen kunnen aanzetten tot reflectie op ieders eigen bestaan. In de eenvoudige ogende werken van Law ligt dus een wereld aan ideeën besloten. Zijn houding en werk is in zekere zin vergelijkbaar met die van zijn veel bekendere Amerikaanse tijdgenoten zoals Barnett Newman en Mark Rothko die aan de andere kant van de oceaan met hun abstracte schilderijen zochten naar een ervaring die het waarneembare overstijgt. Waar bij hen grote geschilderde kleurvlakken een expliciet middel zijn om die ervaring tweeweg te brengen, probeert Law in zijn zwart-witte schilderijen de schilderkunst te ontwijken door een schilder-kunstig gebaar te vermijden. Maar, zoals hij zelf zegt, is schilderen paradoxaal genoeg tegelijkertijd het enige passende middel om zich uit te drukken.

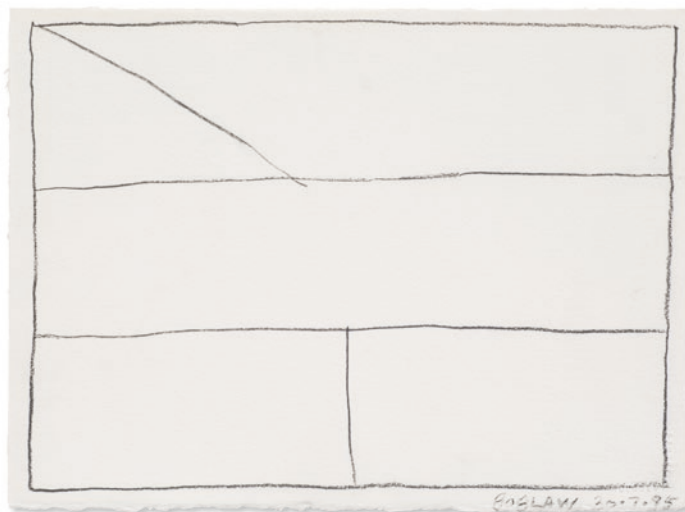
of his paintings and that the ineffable, intangible ideas at the heart of the works can spur us to reflect on our own lives. Law's deceptively simple paintings harbour a world of ideas. His attitude and work have something in common with those of famous American contemporaries such as Barnett Newman and Mark Rothko, who in their abstract paintings sought to evoke an experience that went beyond the bounds of perception. But whereas they explicitly used large fields of colour as a means of bringing about that experience, Law, in his black-and-white works, attempts to steer clear of painting by avoiding all painterly gestures. Paradoxically, however, as he said himself, painting was the only suitable means of expressing his ideas.

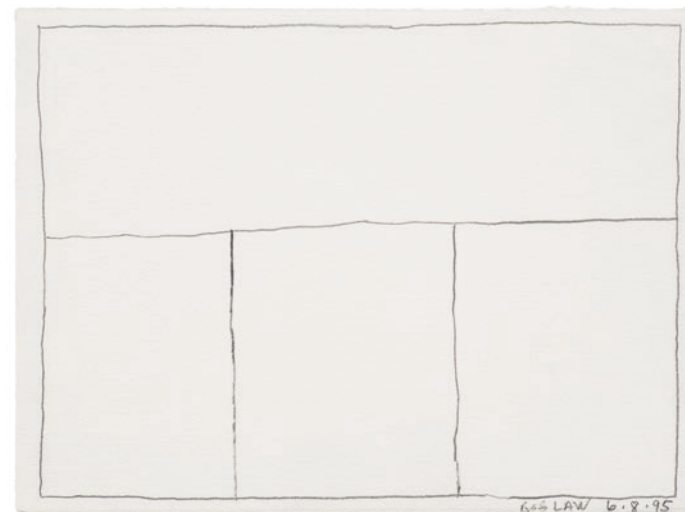
17795, 1995
Pencil on paper
28.3 x 38.3 cm

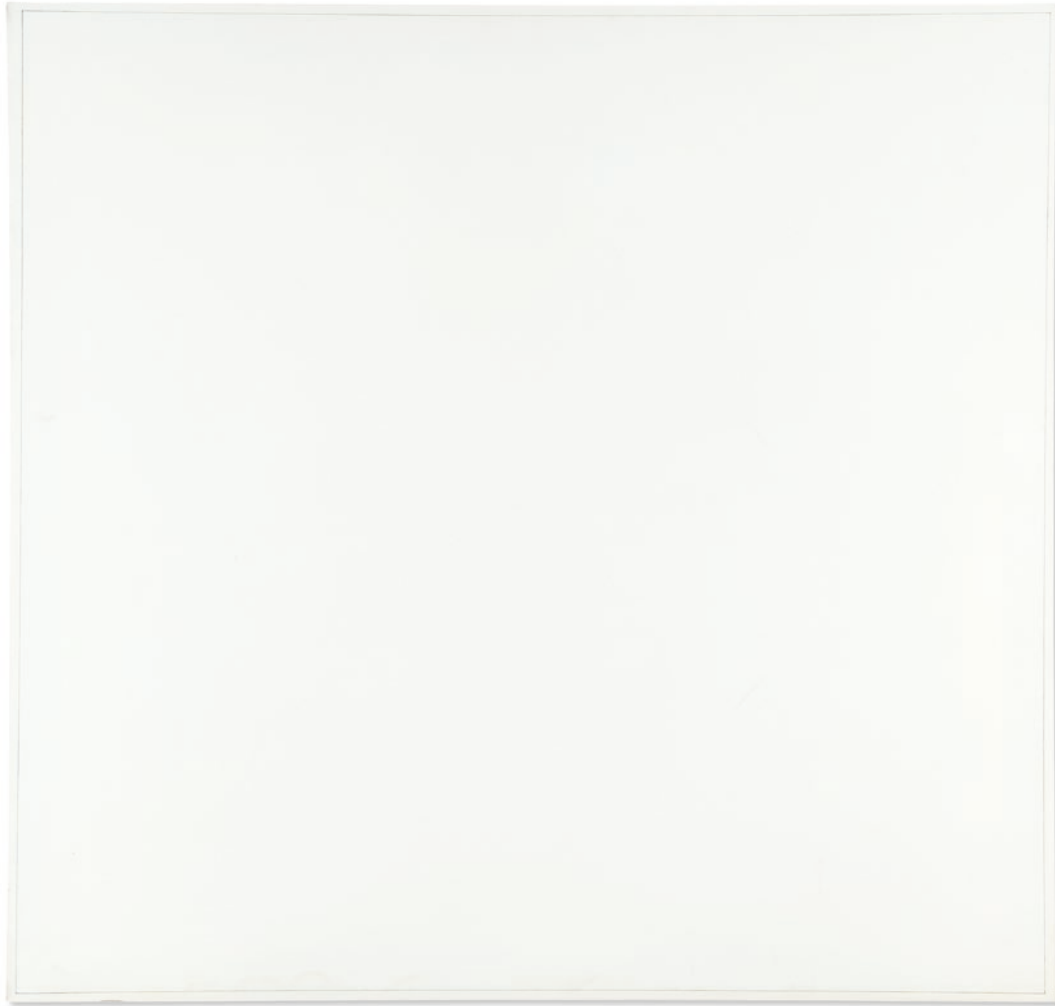
30695, 1995
Pencil on paper
28.3 x 38.3 cm

30795, 1995
Pencil on paper
28.3 x 38.3 cm

6895, 1995
Pencil on paper
28.3 x 38.3 cm

Castle LX, 1980
Pentel pen and acrylic on cotton duck
152.5 x 160 cm

Uitbannen van het schilderkunstige gebaar

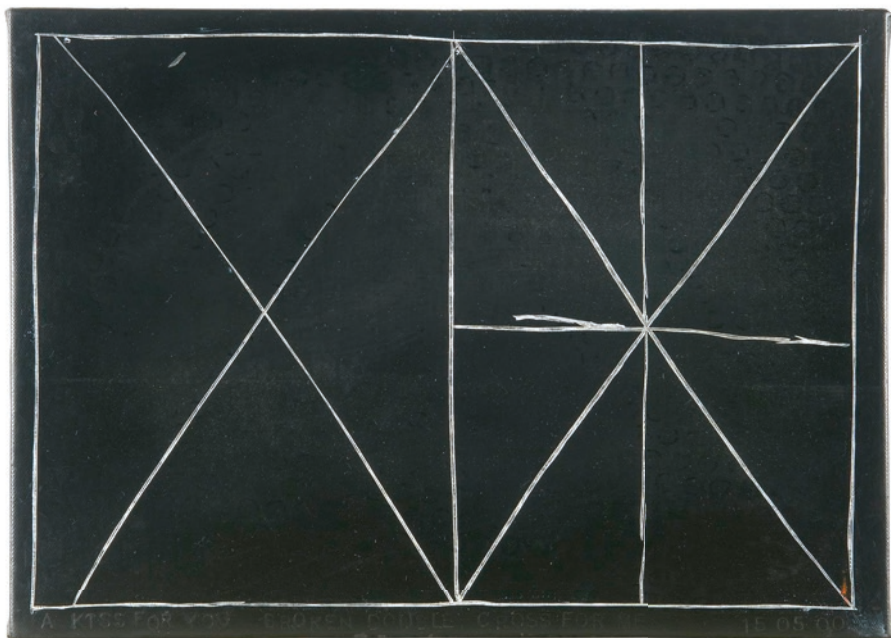
Door zichtbare schilderkunstige gebaren soms geheel uit te bannen, geeft Law de kijker geen kans om afgeleid te worden door een verfstreek of onregelmatigheid. In een uitgebreide serie zwarte schilderijen *Black Paintings*, streeft hij bijvoorbeeld bijna obsessief naar de hoogste perfectie van de verfhuid, zodat een beschouwer zich werkelijk kan laten overdonderen en bewegen door het schilderij. In *Castles* schildert hij een egaal wit vlak, zonder dat daar een penseelstreek op te zien is. Langs de randen tekent hij een subtiele lijn die de rechthoekige vorm van het doek volgt.

Naast de 'hogere' betekenis, die afhankelijk van de beschouwer, wél of niet wordt ervaren in Laws werk, kunnen zijn tekeningen en schilderijen opgevat worden als een onderzoek naar ruimte, naar leegte en volheid, naar de kracht en mogelijkheden van lijnen. Het is maar net wat de beschouwer erin ziet.

Eliminating the painterly gesture

By eliminating all visible painterly gestures in some works, Law prevents the viewer from becoming distracted by brushstrokes or irregularities. In his extensive *Black Paintings* series, he strives almost obsessively for a pure perfection of the painted surface, allowing the viewer to be truly overcome and moved by the work. The *Castle* paintings consist of a solid white field with nary a visible brushstroke. Along the edges, Law draws a subtle line that follows the rectangular shape of the canvas.

Alongside their "higher" meaning - which may or may not be experienced in his works, depending on the individual viewer - Law's drawings and paintings can be understood as an investigation into space, emptiness and fullness, and the power and the potential of lines. What is there is whatever the viewer sees.

A Kiss for you, Broken Double Cross for Me, 10.05.00, 2000
Etched coach paint and oil on canvas
25,5 x 35,5 cm

JOS VAN MERENDONK

Jos van Merendonk (1956) werkt al ruim dertig jaar aan een oeuvre dat zich kenmerkt door een aan monomanie grenzende zoektocht naar nieuwe beelden. Voor *To the End of the World or to the Edge of the Paper* maakt Van Merendonk een wandinstallatie die getuigt van deze - in zijn geval lichtvoetige - queeste.

Hernieuwde beelden

Sinds het begin van de jaren tachtig vormt steeds dezelfde tekening de basis voor Van Merendonks schilderijen. Deze basistekening van een slinger, een ovaal en een Z herinterpreteert of beschildert hij alsmaar met hetzelfde type groen op doeken van een altijd vierkant formaat. Binnen de door hemzelf opgelegde grenzen kent hij zichzelf grote vrijheden toe. Het doel is om steeds beelden te maken met,

For more than 30 years, Jos van Merendonk (b. 1956) has been building an oeuvre characterised by a near-monomaniacal search for new images. For *To the End of the World or to the Edge of the Paper*, he has made a wall installation that bears witness to his uniquely light-footed quest.

Constant renewal

Since the early 1980s, a single drawing has served as a basis for all Van Merendonk's paintings. He continually reinterprets and repaints this basic drawing of a pendulum, an oval and a Z-shape, always in the same shade of green, always

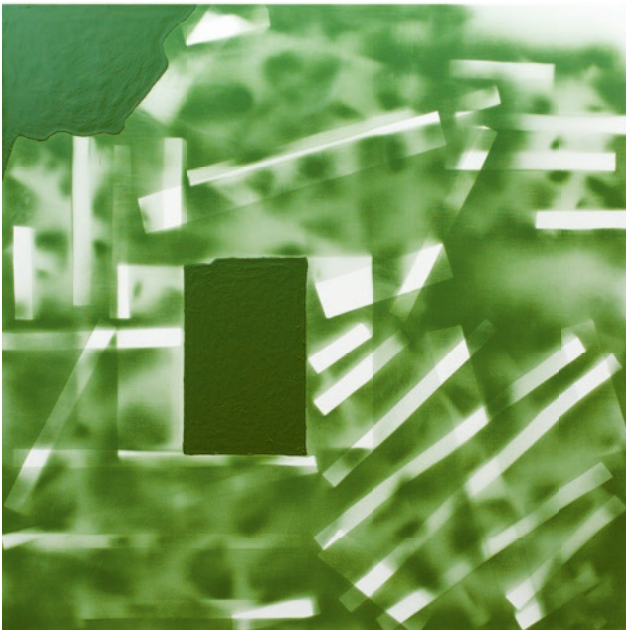
2010-0,6-10, 2010
Acrylic and pencil on linen
60 x 60 cm

Wall installation, 2016
Parts Project
320 x 1500 cm

2014-2-1, 2014
Acrylic on linen
200 x 200 cm

2012-2-1, 2012
Acrylic and pencil on linen
200 x 200 cm

zoals hij zelf zegt 'een andere uitdrukking, een ander gezicht, met een andere leegte'. Zijn werk balanceert daardoor op een spannende lijn tussen het bekende en het onbekende, tussen herinneren en hernieuwen en tussen zoeken en vinden.

Arsenaal aan beeldmiddelen

Van Merendonk exploreert onvermoeibaar de mogelijkheden van het schilderkunstige gebaar, met steeds weer andere technieken. Dat leidt tot een feest aan schilderijen, waarin kijken-de ogen kunnen blijven ronddwalen. Zo heeft hij schilderijen waarop de fluwelige lijnen van spray paint in een witte ruimte lijken te zweven, waarop dikke lijnen van acryl de basistekening volgen, waar achtergebleven verfresten uit een gebruikte verfpot een onregelmatig oppervlak vormen of waar een tekening is gekrast in een egaal geschilderde groene verfhuid. Sinds enkele jaren heeft Van Merendonk zijn arsenaal aan beeldmiddelen uitgebreid met assemblages van afgekeurde doeken, zoals bijvoorbeeld op het in de tentoonstelling hangende schilderij *2014-2-1*. In dit werk komen eerdere, gefaalde pogingen samen en lijkt daardoor een ultieme manier om een hernieuwd beeld te creëren vanuit steeds hetzelfde uitgangspunt.

on a square canvas. Within these self-imposed boundaries, he grants himself great freedom. His objective is to conjure, as he says, "a different expression, a different view, a different void" in each work. His art therefore walks a tightrope between the known and the unknown, between remembrance and renewal, between seeking and finding.

Visual arsenal

Van Merendonk tirelessly explores the possibilities of the painterly gesture, using constantly changing techniques. The result is a cornucopia of works in which the viewer's eye can roam at length. In some paintings, velvety spray-painted lines appear to float in a white space; in others, thick acrylic lines trace the shapes from the original drawing. Elsewhere, dried-up remnants from an old can of paint form an irregular surface, or a drawing is scratched into a solid green painted field. For the last several years, Van Merendonk has broadened his visual arsenal to include assemblages of rejected paintings, such as *2014-2-1*, which is on view in the exhibition. The work brings together previous failed attempts in the ultimate example of creating new images through a repeated return to the same starting point.

Wandinstallatie als staalkaart

In Van Merendonks wandinstallatie voor PARTS vinden stukken doek van afgekeurde schilderijen en vanaf de jaren tachtig tot vandaag een nieuwe plek. De aaneenschakeling van rechthoekige fragmenten vormen samen een pixelachtig beeld. Daarbinnen zijn vierkante stukken muur onbedekt gelaten, als een leeg wit canvas, waarop vervolgens door Van Merendonk geschilderd en getekend is. Daar overheen hangen schilderijen die door hun plaatsing op de wand onderdeel worden van een groter werk en tegelijkertijd zelf als schilderij opnieuw geïnterpreteerd kunnen worden. In de fragmenten doek die aan de wand bevestigd zijn, komen de eerder genoemde technieken en materialen - en meer - allemaal terug: we zien stukken doek met een maas van dicht op elkaar, nauwkeurig geschilderde lijnen, een stapeling van gekke plakATEN verf, wiebelende gespoten lijnen of een subtiele tekening in verf gekrast. De wand fungeert daardoor als een staalkaart van de mogelijkheden die Van Merendonk zich eigen maakte in afgelopen dertig jaar.

Spiraal

Zijn kunst ontwikkelt zich geenszins in een strakke, eenduidige lijn en de verstilde kakofonie op de wand getuigt daarvan. Technieken die hij aan het begin van de jaren tachtig gebruikte, kunnen evengoed in 2003 of 2015 weer opdienen. Ze keren bij Van Merendonk steeds in fases terug, als herinneringen die komen bovendrij-

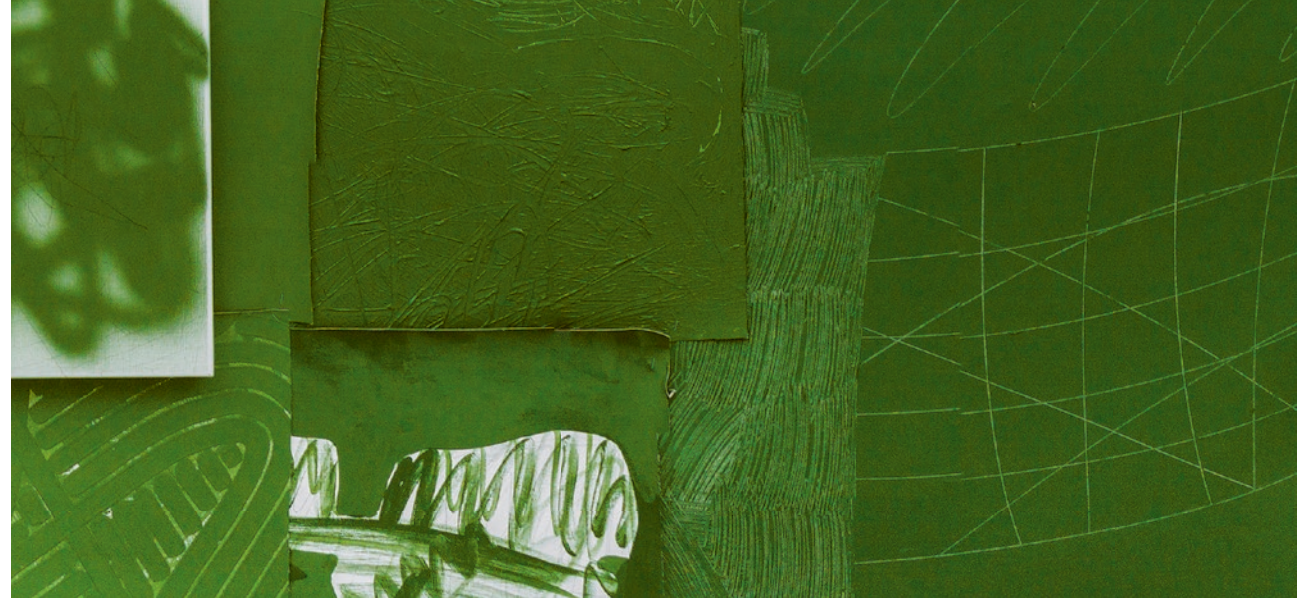
Wall installation as showcase

In Van Merendonk's wall installation for PARTS, pieces of discarded paintings - some recent, others dating as far back as the 1980s - get a new lease on life. The series of rectangular fragments forms a sort of pixellated image. In between, bits of wall have been left uncovered, serving as blank canvases on which Van Merendonk has painted and drawn. The paintings hang over these, their placement on the wall rendering them part of the larger work as well as individual works that can be newly reinterpreted in their own right.

In the fragments of canvas affixed to the wall, the aforementioned techniques and materials appear, along with others: we see a close mesh of carefully painted lines, an accumulation of wild blobs of paint, wobbly sprayed lines, a subtle drawing scratched into paint. The wall thus serves to showcase the range of possibilities Van Merendonk has explored over the past 30 years.

Spiral

His art has in no sense developed in a straight, unequivocal line; the stilled cacophony on the wall bears witness to that. Techniques used in the early 1980s can easily crop up

Details, wall installation, 2016
Parts Project

2005-2-5. 2005
Acrylic and pencil on linen
200 x 200 cm
in wall installation, 2016
Parts Project

ven en die - zo lijkt het - met enthousiasme weer levend gemaakt moeten worden. Van Merendonk vergelijkt de ontwikkeling van zijn werk daarom eerder met een 'spiraal, die weer teruglust, die (vervolgens) een kluwen vormt (en) zich verdicht.' De verschillende fragmenten en schilderijen vormen op de wand een collage waarvan een kapotgesneden doek evenzeer onderdeel is als een 'goedgekeurd' groot doek van twee bij twee meter. Daarmee ontbreekt iedere hiërarchie tussen de beelden en zo geeft de wand blijk van de nuchtere, relativerende en objectieve manier waarop Van Merendonk zijn kunst en kunstenaarschap benadert.

In de wandinstallatie doet Van Merendonk wat hij in zijn schilderijen ook doet: hij maakt van bestaande beelden een nieuwe interpretatie en daarmee een hernieuwd beeld. Maar nu wordt hij niet beperkt door de grenzen van het doek. De continue vernieuwing van Van Merendonk heeft het continue kijken van de beschouwer tot gevolg.

again in 2003 or 2015. They reappear in phases, like memories that drift to the surface and demand to be enthusiastically brought back to life. Van Merendonk likens the evolution of his work to a "spiral, which loops back again, [then] forms a ball [and] solidifies."

The fragments and paintings on the wall make up a collage in which a piece of canvas is as valid an element as a complete two-by-two-metre work. There is no hierarchy between the images, and the wall stands in testimony to the sober, clear-eyed and objective manner in which Van Merendonk approaches his art and his role as an artist.

In the wall installation, Van Merendonk does what he does in his paintings: he reinterprets existing images and creates new ones in the process. But here he is not limited by the boundaries of the canvas. Van Merendonk's unceasing renewal compels the viewer to look again and again.

ADDRESS

Parts Project
Toussaintkade 49
2513 CL Den Haag
+31 (0)70 - 449 29 61
info@partsproject.nl

OPENING HOURS

Thursday - Saturday
12.00 - 17.00
Sunday
13.00 - 17.00

Brochure published in conjunction with the exhibition
To the End of the World or to the Edge of the Paper,
Parts Project, The Hague, 6 March - 1 May 2016.

Text

Judith de Bruijn

Translation

Laura Martz

Design

Eindeeloos (Loes Schepens)

Works and images Bob Law

Courtesy Estate Bob Law, Karsten Schubert, Richard Saltoun,
Thomas Dane (London)

Photography works Jos van Merendonk

Jan Harm Bakhuys

Print

Ando Graphic

Cover

Jos van Merendonk, 2005-2-5, 2005
Acrylic and pencil on linen
200 x 200 cm

